

ЗА ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА

В СИЛА ОТ 10.12.2020Г. Е УТВЪРДЕНО ОТ БНБ ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА РЕДА ЗА ОТСРОЧВАНЕ И УРЕЖДАНЕ НА ИЗИСКУЕМИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ БАНКИ И ДЪЩЕРНИТЕ ИМ ДРУЖЕСТВА, ВЪВ ВРЪЗКА С ПРЕДПРИЕТИТЕ ОТ ОРГАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ДЕЙСТВИЯ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА ПАНДЕМИЯТ

Във връзка с пандемията от COVID-19, банките и техните дъщерни дружества - финансови институции, в изпълнение на Насоки на Европейския банков орган (ЕБО) относно законодателните и частните мораториуми върху плащанията по кредити, прилагани с оглед на кризата, предизвикана от COVID-19, изготвиха и предлагат на клиентите си следните общи възможности за отсрочване и уреждане на задължения

I. Правила за отсрочване и уреждане на задължения се прилагат по отношение на клиенти, които отговарят кумулативно на следните условия:

1. Кредитополучатели (клиенти на банките), които имат или очакват затруднения при погасяване на задълженията си, съгласно сключения с кредитора договор, във връзка с пандемията от COVID-19 и ограниченията, въведени със Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020г. и със Закона за здравето, както и техните последици.

2. Към 01.03.2020г. и към датата на подаване на Искането за отсрочване, задълженията на клиентите, които имат или очакват затруднения при погасяване на задълженията си, съгласно сключения с кредитора договор, във връзка с пандемията от COVID-19 и ограниченията, въведени със Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020г. и със Закона за здравето, както и техните последици, са редовно обслужвани или с просрочие не повече от 90 дни.

3. Клиентите изразяват изрично желание да се възползват от облекченията, предлагани от кредитора.

II. Общи параметри на облекченията

1. Всяка банка, приела да прилага настоящия ред, обявява публично предлаганите облекчения на своя сайт, в банковите салони и по друг подходящ начин. Обявлението се счита отправено до всички клиенти, отговарящи на горните изисквания. В обявлението се посочва редът, по който банката ще договаря отсрочване на задълженията, както и началният момент, от който то ще бъде прилагано.

2. Отсрочват се задължения за срок до 9 месеца, който изтича не по-късно от 31.12.2021г. Крайната дата може да варира в зависимост от датата, на която клиентът е поискал да се възползва от отсрочването и от наличието на просрочени вноски към тази дата.

3. Отсрочването може да обхване всички изискуеми суми или само главница. За краткост периодът на отсрочване ще бъде наричан и "гратисен период".

4. Непогасените на първоначално договорените падежи суми се погасяват на части след изтичане на гратисния период, съгласно приложимия механизъм на отсрочване, освен ако изрично е предвидено друго в приложимия механизъм.

5. Отсрочване може да поиска всеки клиент, който отговаря на изискванията на клиенти на банките, които имат или очакват затруднения при погасяване на задълженията си, съгласно сключения с

кредитора договор, във връзка с пандемията от COVID-19 и ограниченията, въведени със Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, най-късно до 23.03.2021г., а кредиторът трябва да е взел решение до 31.03.2021г.

6. Искането може да включва както непогасени в срок вноски преди подаване на искането, така и вноски с ненастъпил падеж. Ако към датата на отправяне на искането за отсрочване клиентът не е в забава, отсрочването се прилага само за в бъдеще - по отношение на вноски с ненастъпил падеж.

7. Датата, на която е направено искането на клиента да ползва отсрочване, не променя общия времеви обхват на отсрочването, който е със срок до 9 месеца, който изтича не по-късно от 31.12.2021г.

8. Клиентът има възможност да се откаже от предоставения гратисен период по-рано от предвиденото и да поиска изготвяне на погасителен план.

9. Предлаганите механизми за отсрочване и уреждане на задължения се отнасят само за такива, произтичащи от договори, сключени преди 31.03.2020 г.

10. Експозиции, за които е извършено отсрочване по този Ред преди 30.09.2020г. могат да бъдат допълнително отсрочвани, като общият период на отсрочването не може да надвишава 9 месеца.

III. МЕХАНИЗМИ НА РАЗСРОЧВАНЕ - Изборът на механизъм за отсрочване на задължения се извършва по взаимно съгласие на страните.

1. Механизъм № 1 - отсрочване на главница и лихва за до 9 месеца - Дължимите суми (главница и лихва) се отсрочват за срок до 9 месеца, но не по-късно от 31.12.2021г., като целият остатък от дълга, заедно с неплатената главница по време на гратисния период, се погасяват съгласно нов погасителен план за срок с до 9 месеца по-дълъг от първоначалния, в зависимост от броя на отсрочените вноски. Към всяка вноска по погасителния план до изтичане на срока на кредита или друг разумен по-кратък период, договорен с кредитополучателя, се добавя равна част от непогасената по време на гратисния период лихва.

2. Механизъм № 2 - отсрочване на главница за до 9 месеца - / Дължимите суми по главница се отсрочват за срок до 9 месеца, но не по-късно от 31.12.2021г., а дължимата за периода лихва се плаща, съгласно договора. След изтичане на гратисния период се изготвя нов погасителен план, който да обхване целия остатък от дълга, включително неплатена главница по време на гратисния период. Новият погасителен план се удължава в зависимост от броя на неплатените вноски, но с не повече от 9 месеца.

3. Механизъм № 3, приложим за револвиращи продукти - Револвиране на кредитна линия се допуска, въпреки че дължими вноски или част от тях не са погасени. Погасяването на вноските се отлага до 9 месеца, но не по-късно от 31.12.2021г. Не се формира минимална сума за револвиране на кредитен лимит по кредитна карта, считано най-рано от 01.02.2020 г., за срок до 9 месеца, но не по-късно от 31.12.2021г. След изтичане на гратисния срок формирането на минимална сума за револвиране се възстановява и кредитът се обслужва съгласно първоначалния договор. За срок до 9 месеца, но не по-късно от 31.12.2021г. дължимата месечна лихва по кредит - овърдрафт, се погасява за сметка на неусвоен лимит или плащането ѝ се отсрочва за срок до 9 месеца след изтичане на гратисния период.

IV. ДРУГИ УСЛОВИЯ

Извън обхвата на настоящия ред кредиторите могат да договарят с клиентите си индивидуални схеми на отсрочване, различни от уредените в предходните точки, както и други облекчения.

ПОМОЩ ЗА УЧЕНИЦИ ОТ ПЪРВИ И ОСМИ КЛАС ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2021-2022Г.

Закон за държавния бюджет предвижда за учебната 2021 - 2022 година изплащане на еднократна

помощ за ученици, записани в първи и осми клас, в размер на 300 лв. Помощта се изплаща на два пъти, като 50 на сто от нейния размер се изплаща след влизане в сила на заповедта за отпускането и, а остатъкът се изплаща в началото на втория учебен срок, ако детето продължава да посещава училище.

Месечна целева помощ за семейства с деца до 14-годишна възраст при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка

С увеличението на минималната работна заплата от 01.01.2021г. се увеличи и размера на месечната целева помощ за семейства с деца до 14-годишна възраст при обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка. А именно:

- за семейства с едно дете размерът на помощта е равен на размера на месечната минимална работна заплата (650 лв. за 2021 г.)

- за семейства с две и повече деца размерът на помощта е равен на 150 на сто от размера на месечната минимална работна заплата (975 лв. за 2021 г.).

Право на целева помощ имат семейства с деца до 14-годишна възраст, когато двама или единият от работещите родители или родител, отглеждащ сам дете, не може да извършва дистанционна работа от къщи и няма възможност да ползва платен отпуск. Тоест, са в неплатен отпуск. Двама или единият от работещите родители са останали без работа, но нямат право на обезщетение за безработица или размерът на обезщетението е по-нисък от минималната заплата. Двама или единият родител е самоосигуряващ се, но не може да упражнява занятието си, също така не се получават обезщетение за бременност или раждане.

Самоосигуряващите се лица, които са със свободна професия имат право да подадат в НАП заявление за прекратяване на дейността си за известен период. След като мине карантината или извънредната епидемична обстановка, те могат да възстановят дейността си. За този период, за който е преустановена дейността заради това, че трябва да останат къщи да гледат децата си, ще могат да кандидатстват за тази помощ и ще могат да получат подкрепа пропорционално на времето, в което са в карантина.

Предвижда се помощта да продължи през цялата 2021г.

За повече информация, необходими документи и начин на кандидатстване: <https://asp.government.bg/>

Проект „Родители в заетост“ реализиран от „Агенцията по заетостта“ съвместно с Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

Продължава приема на заявления в Агенцията по заетостта по проект "Родители в заетост", финансиран от Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" 2014 - 2020, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Дейностите по проекта са в подкрепа на родителите с деца от 0 до 12-годишна възраст и са насочени към улесняване на достъпа им до пазара на труда и по-добро съчетаване на професионалните и семейните им задължения, както и за справяне с наложените нови противоепидемични мерки.

От детегледачи по проекта могат да се възползват:

- Родители на деца от 0- до 5-годишна възраст, незаписани в детска ясла/градина, които имат осигурено работно място по трудово/служебно правоотношение или са самонаети/самоосигуряващи се лица, но към момента полагат грижа за децата си и не са се върнали на работа;
- Многодетни родители (с три или повече деца на възраст до 12 г.) на деца от 0- до 12-годишна възраст, които са се върнали на работните си места, и децата посещават детски ясли/градини, както и училище.
- Безработни лица, регистрирани в бюро по труда, които са родители на деца от 0- до 5-годишна възраст, незаписани в детска ясла/градина, или многодетни родители на деца от 0- до 12-годишна възраст, посещаващи детски ясли/градини, както и училище.

За детегледачи могат да кандидатстват:

- Търсещи работа безработни лица - младежи до 29 г. вкл.; търсещи работа, безработни и неактивни лица над 30 г.; лица в неравностойно положение на пазара на труда.

За кандидатстване и повече информация: <https://www.az.government.bg/bg/pages/roditeli-v-zaetost/>

ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ НА ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА ПО ПРОГРАМА ЗА ГАРАНТИРАНЕ НА БЕЗЛИХВЕНИ КРЕДИТИ В ЗАЩИТА НА ХОРА, ЛИШЕНИ ОТ ВЪЗМОЖНОСТТА ДА ПОЛАГАТ ТРУД ПОРАДИ ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID -19

ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ НА ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА ПО ПРОГРАМА ЗА ГАРАНТИРАНЕ НА БЕЗЛИХВЕНИ КРЕДИТИ В ЗАЩИТА НА ХОРА, ЛИШЕНИ ОТ ВЪЗМОЖНОСТТА ДА ПОЛАГАТ ТРУД ПОРАДИ ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID -19.

По програмата за гарантиране на безлихвени кредити с решението на МС от 10.12.2020 г. в защита на самоосигуряващите се и наетите по трудово правоотношение се прие увеличение на лимита на гарантираните от Българска банка за развитие безлихвени заеми за едно лице от 4 500 лева на 6 900 лева. Удължава се и срокът за кандидатстване до 30 юни 2021 г. или до изчерпване на гаранционните лимити на търговските банки-партньори по Програмата.

Българска банка за развитие гарантира безусловно всички кредити, които търговските банки отпускат при спазване на новите условия. Това важи и когато договорите за кредит или допълнителните споразумения към тях са сключени преди актуализация на финансовите споразумения между ББР и търговските банки в съответствие с измененията в Програмата.

Целта е максимално бързо да бъдат подпомогнати лицата, които отново са в принудителен неплатен отпуск, и самоосигуряващите се с прекъсната дейност или спад в дохода в края на годината поради втората вълна на пандемията.

Приетите промени предоставят възможност за подкрепа на повече хора, включително такива, които веднъж са били в неплатен отпуск, а след това са оставали без трудов договор и са били насочвани към бюрата по труда.

Максималният срок на погасяване е 5 години, с минимум 6 месеца и максимум 24 месеца гратисен период. Заемите са освободени от такси, комисиони и неустойки.

За самоосигуряващи се лица, упражняващи свободна професия или занаятчийска дейност по регистрация, и земеделски производители. Те трябва да представят:

- заверени копия на издадените от тях счетоводни документи,
- данъчни декларации или други документи, с които се установява спад в доходите за съответния период.
- декларация по образец на ББР, че представените данни и документи са изчерпателни по отношение спада в доходите.

При неприложимост на посочените документи, **е достатъчно лицето да представи декларация по образец на ББР**, че търпи спад в доходите от поне 20% от разглежданите периоди спрямо тези преди пандемията.

Промени се въвеждат и в Рамковия механизъм за отпускане и управление на кредитите. Кандидатстващите за увеличение на кредит, включително при условията на втора търговска банка, ако първата е изчерпила своя гаранционен лимит, предоставят, освен Искането за кредит по образец, единствено:

- Документ от работодателя за неплатен отпуск - за лицата на трудов договор, които след първоначалното си връщане на работа отново са в неплатен отпуск;

- Документ - подадена декларация по образец на НАП за ново прекъсване на дейност - от самоосигуряващите се лица.

В останалите случаи, включително когато кредитът е получен поради спад в доходите, вече установени обстоятелства не се обследват отново, а при кандидатстване по изключение в друга търговска банка поради изчерпан гаранционен лимит на първата, правоимащото лице предоставя копие от договора за кредит по Програмата.

Възможности за включване на **сезонните работници и младежите, започнали трудовата си дейност през 2020 година**. Достатъчно е лицето да има **общо 3 месеца** трудово правоотношение в периода между 01.01.2020 г. и датата на кандидатстването му за кредит. За този тримесечен период е необходимо да има декларирани и/или платени осигуровки от работодател, в случай, че са били дължими.

За самоосигуряващите се лица е нужно да са декларирали или платили осигурителните вноски, дължими след 01.01.2020 г. включително, **само за периода, в който са осъществявали дейност**.

Отпада условието лицата да не са получавали други възнаграждения за трудова дейност от друг източник, както и това лицето да има поне 5 отработени дни през месец март.

Няма да важи и ограничението за финансиране, ако кандидатстващите за кредит по Програмата са се възползвали и от друга мярка, осигурена от държавата за физически лица във връзка с пандемията. **Мярката за безлихвено финансиране може да се комбинира с отпускането на 24 лева на ден от МТСП.**

Партньори по програмата са **12** търговски банки, **10** от които продължават да приемат заявления за безлихвени заеми. С изчерпан гаранционен лимит са Общинска банка и Интернешънъл Асет банк.

Агенция за социално подпомагане предоставя еднократна помощ от 375 лв., считано от 5 май за родители на ученици до 7 клас, при следните условия:

- Родители на ученици до 7 клас, навършили 14 години;

- семейства, в които единият или двамата родители са останали без работа, но нямат право на обезщетение за безработица;

От помощта могат да се възползват преимуществено семейства с деца, в които към момента на заявяване на помощта двамата или единият от родителите няма право на платен отпуск и са ползвали минимум 20 работни дни неплатен отпуск поради невъзможност да работят от къщи. Същите права имат и родителите, които сами отглеждат децата си. Еднократна помощ от 375 лв. се изплаща на семейства, които не са получавали помощ на същото основание през 2020 г. Кандидатите не трябва да имат доходи от втори трудов договор, наем, рента, аренда и др. Помощта се изплаща в случай, че родителите, които кандидатстват за нея не са включени в схемата за компенсации за запазване на работните места, добила популярност като мярката 60 на 40.

Двамата родители или самотният родител трябва да са осигурявани по реда на Кодекса за социално осигуряване в последните 6 месеца. Това условие няма да се прилага за безработните родители без право на обезщетение за безработица.

Помощта се отпуска приоритетно на семейства, в които единият родител е в неплатен отпуск, а другият не получава обезщетения за безработица, временна нетрудоспособност или за отглеждане на дете между 1 и 2 години, както и пенсия (с изключение на социална пенсия за инвалидност).

Предимство при получаването на финансовата подкрепа ще имат и домакинствата, в които месечният доход на човек през месеца преди ползването на неплатен отпуск е 610 лв.

Помощта може да бъде отпусната, ако детето/децата от семейството са посещавали детска ясла, детска градина или училище преди 13 март 2020 г.

Еднократна помощ от 375 лв. се отпуска и на доброволни приемни семейства и семейства на близки и роднини, при които е настанено дете по реда на Закона за закрила на детето, които отговарят на критериите за получаването ѝ.

ЗАЯВЛЕНИЕ-ДЕКЛАРАЦИЯ по ППЗСП можете да изтеглите от следния линк :

<http://asp.government.bg/bg/deynosti/sotsialno-podpomagane/sotsialni-pomoshti>